

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการจัดทำรายงาน

ห้างหุ้นส่วนจำกัด เลขวิสุทธิ ดำเนินโครงการทำเหมืองแร่แบไรต์ ตามประทานบัตรเลขที่ 27177/15721 มีอายุ 10 ปี ตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน 2548 ถึงวันที่ 1 มิถุนายน 2558 ได้ต่ออายุประทานบัตรอีก 5 ปี และได้ต่ออายุประทานบัตรอีก 13 ปี รวมมีอายุประทานบัตร 28 ปี (ภาคผนวกที่ 2) ตั้งแต่วันที่ 29 กันยายน 2566 ถึงวันที่ 28 กันยายน 2579 ตั้งอยู่ หมู่ที่ 2 ตำบลปากชม อำเภอปากชม จังหวัดเลย ซึ่งการดำเนินการของโครงการอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายนอกได้ ดังนั้น ทางโครงการจึงมอบหมายให้บริษัท เอส.พี.เอส. คอนสตรัคชั่น เซอร์วิส จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ดำเนินการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการติดตามตรวจสอบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (EIA) เพื่อเสนอต่อกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบทุกครั้ง

รายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการติดตามตรวจสอบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โครงการทำเหมืองแร่แบไรต์ ของห้างหุ้นส่วนจำกัด เลขวิสุทธิ ประทานบัตรเลขที่ 27177/15721 ฉบับนี้ เป็นรายงานครั้งที่ 1/2568 เดือนมกราคม-มิถุนายน 2568 ได้จัดทำตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (ภาคผนวกที่ 2)

1.2 รายละเอียดโครงการโดยสังเขป

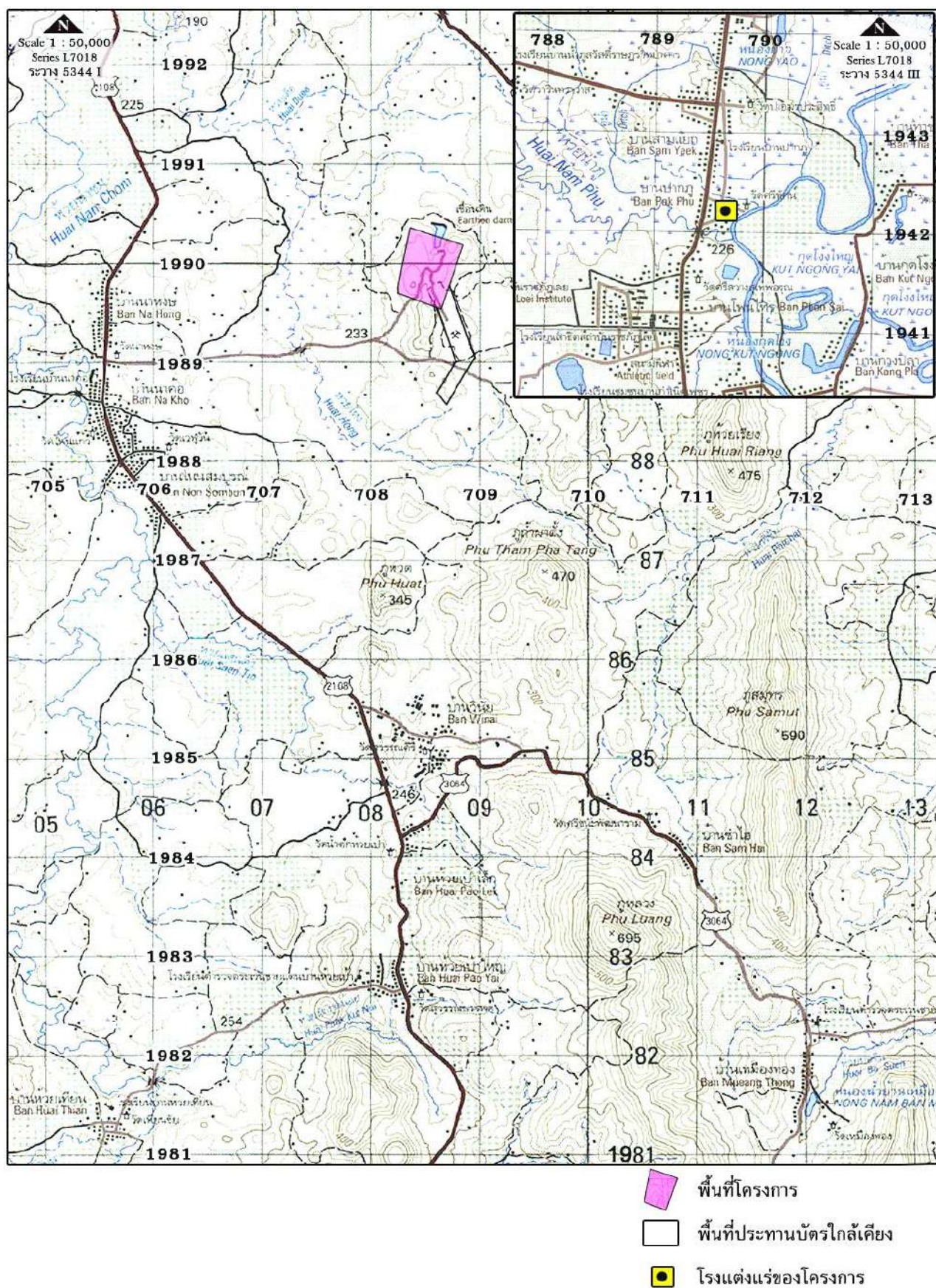
1.2.1 สถานที่ตั้งและการคมนาคมเข้าสู่พื้นที่โครงการ

โครงการทำเหมืองแร่แบไรต์ ตามประทานบัตรเลขที่ 27177/15721 ของห้างหุ้นส่วนจำกัด เลขวิสุทธิ ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลปากชม อำเภอปากชม จังหวัดเลย ปรากฏอยู่ในแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน 1:50,000 ของกรมแผนที่ทหาร ลำดับชุดที่ L7018 ระวังที่ 5344 I และ 5345 II (รูปที่ 1-1)

การคมนาคมเข้าสู่พื้นที่ประทานบัตรแปลงนี้ สามารถเดินทางโดยรถยนต์ได้ตลอดปี เริ่มจากกรุงเทพมหานคร เดินทางถึงจังหวัดเลย จากนั้นเดินทางต่อไปโดยใช้ทางหลวงหมายเลข 201 (อำเภอเชียงคาน-อำเภอปากชม) เป็นระยะทางประมาณ 90 กิโลเมตร ก็จะถึงอำเภอปากชม จากนั้นให้เลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข 2108 (ปากชม-บ้านเชียงกลม) ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร จนถึงบ้านนาค้อ จึงเลี้ยวซ้ายที่บริเวณสี่แยกบ้านนาค้อ แล้วตรงไปตามถนนลูกรังอีกประมาณ 3 กิโลเมตร ก็จะถึงบริเวณพื้นที่ประทานบัตรของโครงการ (รูปที่ 1-1)

1.2.2 การดำเนินงานโดยทั่วไปของโครงการ

การทำเหมืองในพื้นที่ประทานบัตรแปลงนี้ จะเปิดการทำเหมืองโดยวิธีเหมืองแบบชันบันได ตรงบริเวณเครื่องหมายอักษร “ห” แล้วเดินทางเหมืองไปตามทิศลูกศรชี้ (รูปที่ 1-2) ลดหลั่นมาที่ระดับพื้นล่างของบ่อ

รูปที่ 1-1 แสดงจุดที่ตั้งพื้นที่โครงการ

เหมืองจนถึงระดับความสูงประมาณ 230 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยเศษดิน และเศษหิน จะนำไปเก็บกองไว้ที่กองเปลือกดิน

1. วิธีการทำเหมือง

การทำเหมืองจะใช้รถขุดแบ็คโฮ (Back Hoe) ร่วมกับรถดัน (Bulldozer) ทำการปาดเศษดินเศษหินที่ปิดทับสายแร่ออก เมื่อถึงแนวสายแร่ก็จะใช้รถเจาะดินตะขาบ (Air Track) และเครื่องเจาะแบบมือถือ (Jack Hammer) ทำการเจาะระเบิดเพื่อทำการผลิตแร่แบไรต์ ซึ่งแร่แบไรต์จากหน้าเหมืองจะใช้รถขุดตัก (Back Hoe) ทำการขุดตักใส่รถบรรทุกเทท้าย (Dump Truck) เพื่อบรรทุกไปส่งโรงแต่งแร่ ซึ่งอยู่ภายนอกพื้นที่ประทานบัตร โดยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย ทั้งนี้ในการทำเหมืองจะรักษาหน้าเหมืองให้อยู่ในสภาพปลอดภัยเสมอ

2. การแต่งแร่และการขนส่งแร่

การทำเหมืองของโครงการจะไม่มีการแต่งแร่ในเขตประทานบัตร แร่ที่ขุดขึ้นมาจะใช้รถ Back Hoe ตักใส่รถบรรทุกเทท้ายขนาด 10 ล้อ เพื่อบรรทุกไปยังโรงแต่งแร่ ซึ่งตั้งอยู่เลขที่ 75 ถนนมะลิวัลย์ ตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย (รูปที่ 1-1) รวมระยะทางประมาณ 90 กิโลเมตร โดยแร่ที่ขุดมาจะนำมากองยังลานกองแร่ในพื้นที่โรงแต่งแร่เพื่อเข้าสู่กระบวนการแต่งแร่ ส่วนแร่ที่ผ่านการแต่งแร่แล้วจะขนส่งออกไปจำหน่ายต่อไป

1.2.3 ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน

1. การใช้ที่ดินบริเวณพื้นที่โครงการ

การใช้ที่ดินภายในบริเวณพื้นที่โครงการ ประกอบด้วย พื้นที่ทำเหมืองที่ผ่านการทำเหมืองแล้ว บ่อดักตะกอน อาคารสำนักงานและบ้านพัก ลานเก็บกองแร่ อาคารเก็บวัตถุดิบ และเส้นทางขนส่งภายในโครงการ เป็นต้น

2. การใช้ที่ดินบริเวณโรงแต่งแร่

โรงแต่งแร่ของโครงการเป็นที่ดินเอกสารสิทธิ์ (ที่ดินของนายมนตรี เลขวิสุทธิ) เดิมทั้งแปลง โดยเป็นที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (นส.3) มีเนื้อที่ประมาณ 7 ไร่ การใช้ที่ดินบริเวณโรงแต่งแร่ประกอบด้วย อาคารสำนักงาน โรงซ่อมบำรุง ห้องทดลอง อาคารโรงแต่งแร่ โรงเก็บของ บ้านพักพนักงาน และลานจอดรถ เป็นต้น

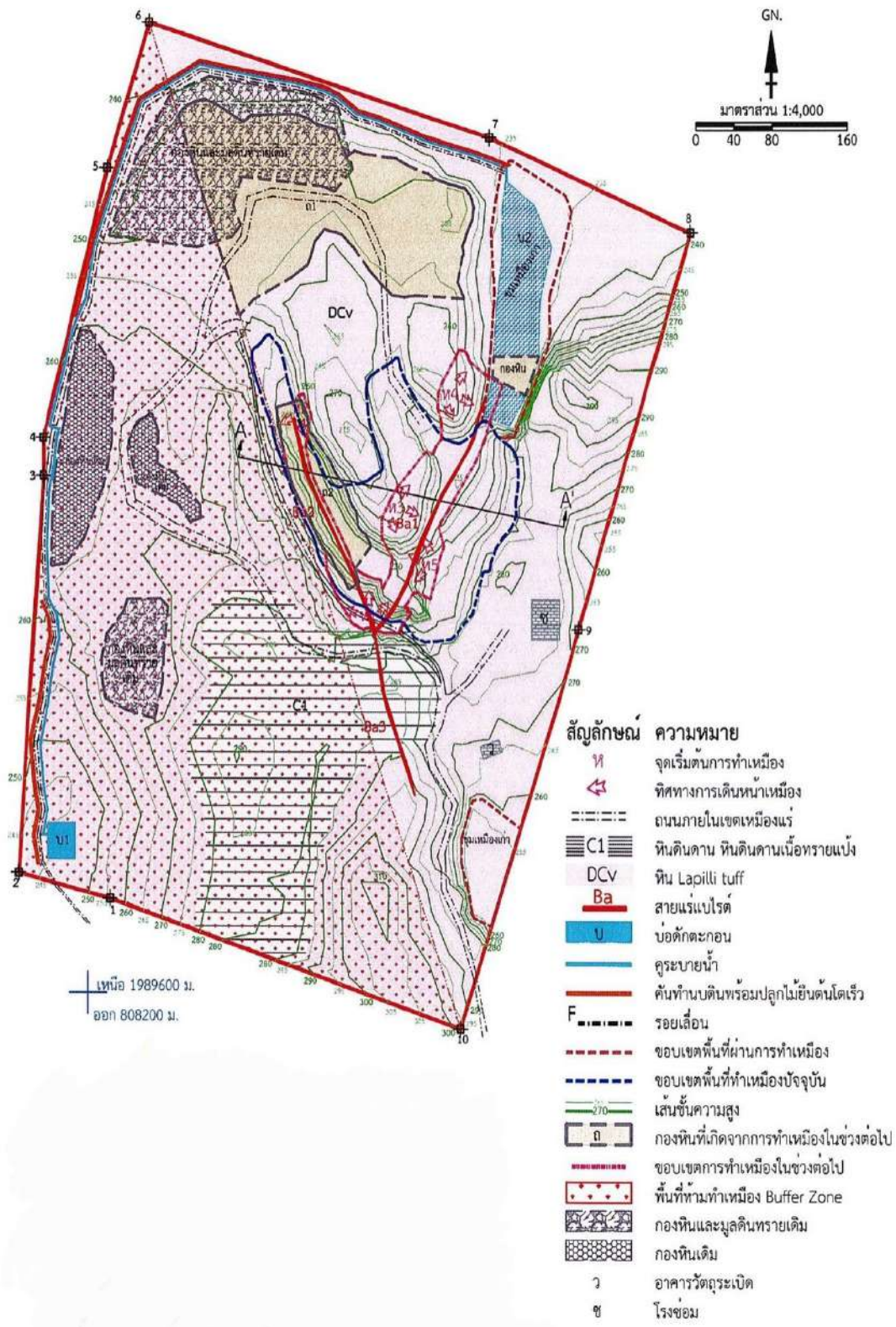
1.3 แผนการดำเนินการเพื่อติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

การดำเนินการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการทำเหมืองแร่แบไรต์ ตามประทานบัตร เลขที่ 27177/15721 ของห้างหุ้นส่วนจำกัด เลขวิสุทธิ ครั้งที่ 1/2568 เดือนมกราคม-มิถุนายน 2568 แบ่งการตรวจสอบได้ดังนี้

1. การตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จะทำการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามเงื่อนไขที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด พร้อมทั้งทำการพิจารณามาตรการที่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดว่าสามารถป้องกันและลดผลกระทบได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งถ้าหากตรวจสอบแล้วเห็นว่ามาตรการในแต่ละด้านที่ได้ปฏิบัติ ยังไม่สามารถป้องกันผลกระทบที่เกิดขึ้นได้เต็มประสิทธิภาพ (ยังก่อให้เกิดผลกระทบสิ่งแวดล้อมอยู่) หรือป้องกันได้ในระดับหนึ่ง ทางบริษัทที่ปรึกษาก็จะจัดหาแนวทางและเสนอแนะ

รูปที่ 1-2 แสดงแผนผังการทำเหมือง

มาตรการฯ เพิ่มเติม เพื่อให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันให้น้อยที่สุด หรือเกิดขึ้นในระดับที่สามารถยอมรับได้ หรือไม่เกิดขึ้นเลยเพื่อให้โครงการดำเนินการต่อไป

2. การติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรการ ประกอบด้วย การตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศ ระดับเสียง การตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดิน คุณภาพอากาศในสถานประกอบการ และระดับเสียงสะสม ตามเงื่อนไขที่กำหนด พร้อมทั้งสรุปผลการติดตามตรวจสอบที่ได้นำมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด และเปรียบเทียบกับผลการติดตามตรวจสอบในช่วงที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ดังรายละเอียดการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมในตารางที่ 1-1

3. การจัดทำรายงาน

ดำเนินการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ปีละ 2 ครั้ง (เดือนมกราคม-มีนาคม และกันยายน-พฤศจิกายน) (ตารางที่ 1-2) เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ตารางที่ 1-1 สรุปรายละเอียดตามมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ

รายการตรวจวัด	จุดตรวจวัด	ดัชนีตรวจวัด	ความถี่
1. คุณภาพอากาศ ในบรรยากาศ	จำนวน 4 สถานี 1) บริเวณโรงแต่งแร่ 2) บริเวณบ้านนาหงส์ 3) บริเวณบ้านโนนสมบูรณ์ 4) บริเวณบ้านนาค้อ	- Total Suspended Particulate (TSP) 24 hr 3 วันต่อเนื่อง - Particulate matter-10 micron (PM10) 24 hr 3 วันต่อเนื่อง	2 ครั้ง/ปี คือ มกราคม-มีนาคม กันยายน-พฤศจิกายน
2. ระดับเสียง	จำนวน 4 สถานี 1) บริเวณโรงแต่งแร่ 2) บริเวณบ้านนาหงส์ 3) บริเวณบ้านโนนสมบูรณ์ 4) บริเวณบ้านนาค้อ	- Leq 24 hr - Lmax	2 ครั้ง/ปี คือ มกราคม-มีนาคม กันยายน-พฤศจิกายน
3. คุณภาพน้ำ - น้ำผิวดิน	จำนวน 5 สถานี 1) น้ำห้วยโง 2) น้ำชุมเหมืองเก่า 3) น้ำบ่อพักโรงแต่งแร่ 4) แม่น้ำเลยช่วงก่อนผ่านโรงแต่งแร่ 5) แม่น้ำเลยช่วงหลังผ่านโรงแต่งแร่	- pH - Turbidity - Total Suspended Solids - Total Hardness - Total Iron - Sulfate - Total Dissolved Solids - Arsenic - Cadmium - Lead - Manganese - Copper - Silver	2 ครั้ง/ปี คือ มกราคม-มีนาคม กันยายน-พฤศจิกายน

ตารางที่ 1-1 สรุปรายละเอียดตามมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ (ต่อ)

รายการตรวจวัด	จุดตรวจวัด	ดัชนีตรวจวัด	ความถี่
4. คุณภาพอากาศ ในสถานประกอบการ	จำนวน 2 สถานี 1) พนักงานบริเวณหน้าเหมือง 2) พนักงานบริเวณโรงแต่งแร่	- Total Dust - Respirable Dust	2 ครั้ง/ปี คือ มกราคม-มีนาคม กันยายน-พฤศจิกายน
5. ระดับเสียงสะสม	จำนวน 2 สถานี 1) พนักงานบริเวณหน้าเหมือง 2) พนักงานบริเวณโรงแต่งแร่	- Noise Dose	2 ครั้ง/ปี คือ มกราคม-มีนาคม กันยายน-พฤศจิกายน
6. สรุปสถิติอุบัติเหตุ	- พื้นที่โครงการ	-	1 ครั้ง/ปี คือ กันยายน-พฤศจิกายน
7. สำรวจทัศนคติชุมชนรอบ พื้นที่โครงการ	- ทำการสำรวจทัศนคติชุมชนบริเวณ ใกล้เคียงพื้นที่โครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร รวมถึงผู้นำชุมชนและกลุ่มพื้นที่ อ่อนไหว ได้แก่ 1. ตำบลปากชม หมู่ที่ 2, 8, 9 และ 12 2. ตำบลห้วยพิชัย หมู่ที่ 9	- ให้ศึกษาสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของชุมชน	1 ครั้ง/ปี คือ กันยายน-พฤศจิกายน

ที่มา : ข้อกำหนดของสำนักบริหารสิ่งแวดล้อม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (ภาคผนวกที่ 2)

ตารางที่ 1-2 แผนการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ระยะดำเนินการ) ของโครงการ

รายการตรวจวัด	ความถี่	ช่วงเวลาดำเนินการ ปี พ.ศ. 2568											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1. คุณภาพอากาศในบรรยากาศ	2 ครั้ง/ปี	←	→		-	-	-	-	-	←	→		-
2. ระดับเสียง	2 ครั้ง/ปี	←	→		-	-	-	-	-	←	→		-
3. คุณภาพน้ำ	2 ครั้ง/ปี	←	→		-	-	-	-	-	←	→		-
4. คุณภาพอากาศในสถานประกอบการ	2 ครั้ง/ปี	←	→		-	-	-	-	-	←	→		-
5. ระดับเสียงสะสม	2 ครั้ง/ปี	←	→		-	-	-	-	-	←	→		-
6. สรุปสถิติอุบัติเหตุ	1 ครั้ง/ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	←	→		-
7. สำรวจทัศนคติชุมชน	1 ครั้ง/ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	←	→		-
8. การตรวจสอบการปฏิบัติตาม มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบ สิ่งแวดล้อม	2 ครั้ง/ปี	←	→		-	-	-	-	-	←	→		-
9. การจัดทำรายงาน	2 ครั้ง/ปี	←	→		-	-	-	-	-	←	→		-

ที่มา : บริษัท เอส.พี.เอส. คอนสตรัคชั่น เซอร์วิส จำกัด, 2568

หมายเหตุ : ช่วงเวลาดำเนินการตรวจวัดและจัดทำรายงาน โดยบริษัท เอส.พี.เอส. คอนสตรัคชั่น เซอร์วิส จำกัด